

SŁOWO WSTĘPNE

Upłynęło 20 lat od ukazania się pierwszego tomu *Geologia Sudetica*, jednego z dwóch wydawnictw Instytutu Nauk Geologicznych Polskiej Akademii Nauk. *Geologia Sudetica* powstała jako wydawnictwo seryjne redagowane przez Profesorów Kazimierza Smulikowskiego i Henryka Teisseyre'a. Obaj Profesorowie związani byli z Instytutem Nauk Geologicznych od początku istnienia tej placówki, która powołana została do życia w 1956 roku jako Zakład Nauk Geologicznych PAN z siedzibą w Warszawie. Obaj też swą naukową działalnością związali się w latach powojennych z Sudetami, dając początek dwóm szkołom: strukturalno-geologicznej we Wrocławiu i mineralogiczno-petrograficznej w Warszawie.

Pierwotne zamierzenie, aby serię *Geologia Sudetica* ograniczyć do 3 tomów, w których przedstawione być miały pierwsze szczegółowe opracowania dotyczące terenów sudeckich, okazało się bardzo szybko niewystarczające dla pokazania złożoności zagadnień naukowych, jakie pojawiały się w miarę postępu badań. Na wniosek redaktorów, z których jeden, Profesor Smulikowski, był jednocześnie kierownikiem Zakładu Nauk Geologicznych, zamieniono więc *Geologia Sudetica* na wydawnictwo ciągłe.

W pierwszym dziesięcioleciu ukazało się 9 tomów wydawnictwa. Tom IX podzielony już został na 2 zeszyty i taka forma wydawania zachowała się do dzisiaj. W pierwszych 9 tomach, które opublikowane zostały przez Wydawnictwa Geologiczne w Warszawie, zawarto 48 prac, przeważnie obszernych i z bogatą dokumentacją, w tym 17 z zakresu petrologii, 11 z zakresu sedymentologii, 10 z zakresu tektoniki oraz 10 z zakresu stratygrafii i geologii złóż. Wydawca dołożył wszelkich starań, aby wygląd i szata graficzna tych tomów były nienaganne. Redakcja naukowa, której głównymi reprezentantami byli w owym czasie Profesor Kazimierz Smulikowski (redaktor) oraz Docent Zbigniew Kotański (sekretarz naukowy), miała swą siedzibę w Warszawie. Jej to *Geologia Sudetica* zawdzięcza swój wysoki poziom merytoryczny oraz wyrobienie dobrej pozycji wśród europejskich czasopism geologicznych.

W 1975 roku, wobec rezygnacji Profesora Smulikowskiego z obowiązków redaktora, redakcję wydawnictwa przeniesiono do Wrocławia; redakto-

rem został Profesor Henryk Teisseyre, a sekretarzami naukowymi Doc. dr hab. Jerzy Don oraz Doc. dr hab. Tomasz Jerzykiewicz. Publikację *Geologia Sudetica* przekazano Zakładowi Narodowemu im. Ossolińskich. W X tomie, publikowanym już przez Ossolineum, ukazało się 8 prac. W październiku 1975 roku, już po skompletowaniu i przekazaniu Wydawcy pierwszego zeszytu tomu XI, zmarł nagle Profesor Henryk Teisseyre. Redakcja straciła swego redaktora naukowego, Zakład Nauk Geologicznych PAN jednego ze swych najwybitniejszych profesorów, geologia Sudetów Uczonego, który był głównym twórcą jej powojennej historii. Zeszyt poświęcono już pośmiertnie pamięci Profesora H. Teisseyre'a. W zaistniałej sytuacji Profesor Smulikowski zgodził się raz jeszcze przyjąć na siebie obowiązki redaktora. W 1978 roku Docenta Jerzykiewicza zastąpił Doc. dr hab. Andrzej Teisseyre. Profesor Jerzy Don do dzisiaj pozostaje na stanowisku, jakie objął w 1975 roku.

W latach 1976-1985 ukazało się 9 tomów (XI-XIX) oraz przekazano do druku tom XX. Zawarto w nich 87 prac, reprezentujących szeroki zakres działalności geologów zajmujących się Sudetami. Szczególnie dużo miejsca zajmują prace z zakresu sedymentologii, tektoniki i stratygrafii, następnie petrologii, dalej prace poświęcone geologii złóż i mineralizacji kruszcowej, geologii trzeciorzędu i czwartorzędu Sudetów i monokliny, sporadycznie hydrogeologii. Mniej już prac bardzo obszernych, jak to było w pierwszym okresie, za to wzrosła ich liczba i rozmaitość tematyczna. Redakcja naukowa poświęca ogromnie dużo czasu i wysiłku, aby dobór prac był tematycznie urozmaicony, a ich poziom odpowiadał aktualnie ukazującym się pracom naukowym publikowanym w cieszących się najwyższym uznaniem czasopismach zagranicznych. Toteż prace te są z zainteresowaniem odbierane zarówno w kraju, jak i za granicą. Instytut wysyła za granicę po niemal 300 egzemplarzy każdego zeszytu, za które otrzymuje w drodze wymiany cenne i trudno dostępne wydawnictwa zagraniczne. Odbiorcami *Geologia Sudetica* są geologiczne placówki naukowe całego świata: wszystkich krajów Europy, Stanów Zjednoczonych i Kanady, krajów Ameryki Południowej (jak Brazylia, Argentyna, Chile), wielu kra-

jów Azji (Japonia, Indie, Chiny, Wietnam, Korea Południowa), Afryki Północnej i Południowej, a także Australii i Nowej Zelandii. W sumie *Geologia Sudetica* wysyłana jest do 50 krajów, a w wykazach IGCP (Międzynarodowy Program Korelacji Geologicznej) wymieniana wśród najważniejszych czasopism geologicznych na świecie.

Pod koniec ubiegłego roku Sekretarze naukowcy Redakcji wystąpili z cenną inicjatywą wprowadzenia do wydawnictwa działu komunikatów naukowych oraz artykułów polemicznych. Inicjatywa została z wielką aprobatą przyjęta przez Radę Naukową Instytutu. Począwszy od tomu XXI w *Geologia Sudetica* ukazywać się będą zatem krótkie komunikaty, zawierające pierwsze ważne wyniki prac naukowych będących w toku, a także dyskusja naukowa dotycząca prac drukowanych w czasopiśmie. Taka innowacja powinna unowocześnić i uatrakcyjnić wydawnictwo.

Instytut Nauk Geologicznych chciałby skorzystać z nadarzającej się okazji publikacji XX, jubileuszowego tomu swego wydawnictwa i wyrazić Redakcji Naukowej swoje serdeczne podziękowanie za dotychczasową, niezwykle efektywną działalność. Szczególną wdzięczność winien jest Profesorowi Smulikowskiemu, który od początku istnienia *Geologia Sudetica* oddaje jej nieustrudzenie swoje niezrównane umiejętności edytorskie

Warszawa, w maju 1985 roku

i swą wszechstronną wiedzę z zakresu nauk geologicznych. Z podziwu godnym zaangażowaniem Profesor Smulikowski czyta i opiniuje każdą pracę przesłaną Redakcji. Instytut zdaje sobie doskonale sprawę, ile zawdzięcza Redaktorowi Naukowemu swego wydawnictwa, i pragnie Mu w tym miejscu złożyć z wyrazami gorącej podziękności serdeczne życzenia dalszych długich lat pracy twórczej dla dobra nauk geologicznych, a przy tej sposobności również najszczerze gratulacje z okazji obchodzonego w ubiegłym roku 60-lecia doktoratu, który Profesor Smulikowski uzyskał w październiku 1924 roku z dziedziny nauk mineralogiczno-geologicznych na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie.

Instytut wyraża także swą wdzięczność Zakładowi Narodowemu im. Ossolińskich we Wrocławiu, dzięki którego staraniom strona edytorska *Geologia Sudetica* stawia to wydawnictwo w rzędzie publikacji na najwyższym w kraju poziomie. Instytut jest przede wszystkim zobowiązany kierownikowi Redakcji Matematyczno-Przyrodniczej, Mgrowi Janowi Kuźmie, oraz kolejnym Redaktorom *Geologia Sudetica*, Mgr Marzenie Pawłowskiej-Chachaj oraz Mgr Lidii Kwiecień, za wyjątkowo życzliwy stosunek do wydawnictwa i niezwykłą dbałość o jego piękną formę.

Maria Borkowska

Dyrektor Instytutu Nauk Geologicznych PAN